

חטיבת חקירות, מודיעין והלבנת הון

נוסח מאושר לפרסום לציבור

24 מאי, 2026
ח' סיון, תשפ"ו

נוהל חקירות בעבירות בסיסיות

מטרת נוהל זה היא להסדיר את תהליך העבודה בניהול תיק חקירה הנוגע לעבירות בסיסיות החל משלב פתיחת ההליך ועד לסיומו והעברתו להמשך טיפול המשרד האזרחי להטלת קנס מנהלי או למחלקת תביעות לבחינת הגשת כתב אישום.

נוהל זה הינו בנוסף להנחיות אחרות העוסקות בחקירת עבירות בסיסיות.

עבירות בסיסיות בפקודת מס הכנסה (נוסח משולב), התשכ"א 1961 (להלן: "הפקודה") ובחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה), תשכ"ג - 1963 (להלן: "חוק מסמ"ק") הינן עבירות מסוג עוון אשר נעברו שלא בכוונה להשתמט מתשלום מס, ונעברו על פי אחד מהסעיפים הבאים:

עבירות בסיסיות מכח הפקודה

סעיף 215 - עבירות שאין להם עונש מפורש

סעיף 215א - אי הודעה על התחלת התעסקות או שינוי בה.

סעיף 215ב - אי הודעה על תכנון מדף

סעיף 216(1) - אי קיום דרישה הכלולה בהודעה על פי הפקודה.

סעיף 216(2) - אי התייצבות או התייצב אך לא השיב לשאלה שנשאל על פי דין

סעיף 216(3) - סירב לקבל הודעה שנשלחה על פי הפקודה

סעיף 216(4) - אי הגשת דו"ח במועד

סעיף 216(5) - אי ניהול פנקסים בהתאם להוראות

סעיף 216(6) - השמיד או הסתיר מסמכים שיש להם ערך לעניין השומה

סעיף 216(7) - אי רישום תקבול

סעיף 216(8) - אי דיווח על פעולה החייבת בדיווח

חטיבת חקירות, מודיעין והלבנת הון

סעיף 218 - אי ניכוי מס

סעיף 219 - אי העברת מס שנוכה

עבירות בסיסיות מכח חוק מסמ"ק

סעיף 98(א), 98(ב) – אי מסירה ואי מילוי דרישה על פי חוק מסמ"ק.

סעיף 98(ב1) – הסתיר או השמיד מסמכים שיש להם ערך לשומה.

בחינת ביצוע עבירות מהותיות

בכל שלב משלבי הטיפול המפורטים בהנחיה זו, יש לבחון האם ביצוע העבירות הבסיסיות עולה כדי ביצוע של עבירות מהותיות או אמצעי לביצוע עבירות מהותיות וככל שמדובר בעבירות מהותיות הרי שהנחיה זו אינה עוסקת במקרים אלה.

1. הליך פתיחת תיק חקירה בעבירה בסיסית

1.1 תיקי נישומים בהם יש חשד לעבירות בסיסיות יתקבלו מהמקורות הבאים:

1. מפקיד השומה האזרחי.
2. תיקים שנבחרים באופן יזום ע"י פ"ש חקירות.
3. תיקים שהועברו ע"י המטה.

1.2 פתיחת תיק לנישום החשוד בעבירות בסיסיות:

לכל נישום שהוחלט כי יש חשד לגביו שעבר עבירה פלילית ועומד בדרישות סעיף 1.1 לעיל, יש לפתוח תיק בדיקה.

ככלל זימון נחקרים לחקירה יעשה לאחר פתיחת תיק בדיקה לחשוד.

למען הסר ספק, בוצעה עבירה בתיקים קשורים לתיק שהוחלט לחקור אותו, יש לחקור גם את אותם תיקים קשורים. בנוסף, יש לבדוק בעבור כל אחד מהמעורבים קיום חשד למכלול העבירות הטכניות. ככל שקיימות עבירות למי מהמעורבים לעיל יפתח תיק בדיקה בנפרד למעורב עצמו אף אם אלה כשלעצמן אינן עומדות בקריטריונים.

תיק קשור הינו תיקי בעלי מניות ו/או חברות מעל אחזקה של 10% שבבעלות מי מהחשודים בתיק.

חטיבת חקירות, מודיעין והלבנת הון

ככל שפ"ש חקירות החל בחקירת תיק בעבירות בסיסיות, יש לרכז ולחקור את כל התיקים הקשורים בעבירות בסיסיות של אותו חשוד, באותו פ"ש חקירות על אף שאינם שייכים לאזור שיפוט.

במקרה בו קיים תיק פתוח כנגד אחד החשודים, יש להעביר את התיק להמשך טיפול לפ"ש חקירות בו נמצאים מרבית התיקים הקשורים לתיק העיקרי וקיים בהם חשד לעבירות בסיסיות.

במקרה בו מתנהלת חקירה מטריאלית, ככלל יש לאחד את התיקים הקשורים בעבירות בסיסיות בפ"ש חקירות בו מתנהלת החקירה המטריאלית, ככל והתיק בעבירות בסיסיות נחקר בנפרד מהתיק בעבירות המהותיות, יש לערוך תרשומת המנמקת החלטה זו.

1.3 זימון החשוד/הנישום

זימון הנישום יעשה באמצעות טופס הזמנה לחקירה לפי סעיף 2 מכח פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות) הכולל פרטי הנישום, פירוט העבירה, מיקום ומועד החקירה, שם החוקר, מייל וטלפון לפי נוסח המופיע בנספח א. שליחת הזמנה לחקירה לנישום יכולה להישלח במייל, פקס, טלפון וכו'. ככל שתידרש הזמנה רשמית או שהחשוד לא משתף פעולה יש לשלוח הזמנה רשמית באמצעות דואר רשום או במסירה אישית, יש לשמור אישור מסירה בתיק.

1.4 העברה מתיק בדיקה לתיק חקר

במקרה בו בוצעה חקירה באזהרה או פעולה הכוללת הפעלת צווים כנגד החשוד יש להעביר את סטטוס התיק מבדיקה לתיק חקר.

2. סיום טיפול ביחידת החקירות

2.1 מקרים בהם הוחלט שאין מקום לחקירה - תיקים שהועברו ליחידה החוקרת מפקיד שומה אזרחי או המטה, והיחידה החוקרת החליטה שאין מקום לפתוח בחקירה, עליה להעביר לפ"ש האזרחי ולממונה עבירות בסיסיות במטה הגביה את החלטת רכז החוליה בציון פירוט הסיבה בגינה החליט שלא לפתוח בחקירה.

פ"ש אזרחי יבחן אם יש מקום להטלת קנס מנהלי.

יובהר כי במקרה זה אין צורך לפתוח תיק בדיקה או תיק חקר.

חטיבת חקירות, מודיעין והלבנת הון

2.2 מקרים שבהם הוחלט שיש מקום לחקירה -

2.2.1 במקרים בהם נפתח תיק בדיקה אך החשוד לא נחקר באזהרה (בין אם זומן לחקירה או לא זומן לחקירה, אך בטרם בוצעה החקירה הוסרו המחדלים) ולא הוצאו צווים שהופעלו. בסמכות רכז ביחידה החוקרת להמליץ לסגור את תיק הבדיקה ולהעביר לאישור פ"ש חקירות או סגנו.

2.2.2 במקרים בהם נפתח תיק חקר -

החשוד זומן לחקירה ונחקר באזהרה או שהופעלו צווים כנגד החשוד, תיק חקר יועבר להחלטתו של התובע לאחר אישור פ"ש חקירות או סגנו. יובהר כי תיק חקר יועבר כאשר הוא מבוסס ראייתית על מנת לצמצם את הצורך בהשלמות חקירה

על אף האמור בסעיף הקודם, ככל שהחשוד שנחקר באזהרה או הופעלו כנגדו צווים הסיר מחדל, יש להעביר את התיק לפ"ש אזורי עם המלצה להטלת קנס מנהלי אין לסגור את תיק החקר, להמלצה להטלת קנס מנהלי, בסיום החקירה, יש לצרף תרשומת שכוללת המלצת החוקר, הרכז ופ"ש חקירות או סגנו ולפרט תשתית ראייתית להטלת קנס מנהלי.

יובהר כי בהתאם לנוהל תיקים שחזרו מחקירות צריכה היחידה החוקרת **לעקוב** אם אכן הוטל קנס מנהלי.

במידה **ובוצעה** הטלת קנס מנהלי לפחות על אחת העבירות נשוא החקירה, דבר זה מהווה סיום ומיצוי ההליך וניתן לסגור את תיק החקר בעילת סגירה "הוטל קנס מנהלי".

אחת לרבעון יש להעביר לתובע את התיקים בהם לא הוחלט ע"י פ"ש האזורי להטיל קנס מנהלי, לצורך בחינת התובע ובמקרים המתאימים סגירתם ושליחת מכתב הודעה על סגירת התיק לנחקר באזהרה על ידי התובע.

החליט התובע לסגור את התיק, עם קבלת מכתב הסגירה יסגר תיק החקר ולפעול בהתאם להנחיות סגירת תיקי חקר קודמות.

חטיבת חקירות, מודיעין והלבנת הון

יובהר כי תיק חקר שלא טופל במישור המנהלי (קנס מנהלי או כופר) החלטה בעניינו תינתן ע"י תובע.

2.2.3 במקרים בהם הועבר תיק חקר להחלטת תובע, והתובע החליט לסגור את תיק החקר טרם הגשת כתב אישום והמליץ על המשך טיפול במישור המנהלי, יש לפעול בהמשך טיפול בהתאם לסעיף 2.2.3 לעיל ולבצע במערכת נתיב "העברה לקנס מינהלי".

2.2.4 תיק שהוטל קנס מינהלי והחשוד מבקש להישפט

במקרה בו הוטל קנס מנהלי והחשוד מבקש להישפט יש לפעול בהתאם לסעיף 12 בה"ב 6/2012 הפעלת חוק העבירות המנהליות. יש לפתוח תיק חקר חדש, ככל שקיים תיק חקר קודם יש לשנות לקוד סגירה המתאים.

בברכה,

מטה חקירות מודיעין והלבנת הון מס הכנסה